

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska časopisno-izdatniško podjetje Slovenski poročevalec...

Seja Glavnega odbora ... nlistične zveze delovnega ljudstva Slovenije

Ocenjevanje mladinske problematike z vidika družbeno-političnega razvoja in sprememb

Včeraj je zasedal v Ljubljani Glavni odbor Socialistične zveze Slovenije. Seji je predsedoval tov. Miha Marinko...

Glavni odbor je na koncu zadane glavnice v znanje pripravilo o večji disciplini...

narine, v čemer se nedvomno izraža odnos članstva do organizacije same.

vsem podporo v generacijah, ki so bile rojene v prvem četrtletju tega stoletja...

Zato pa morajo zavestne socialistične sile, družbeni organi in posamezniki...

balnih lekcij, izvirajočih še iz cesarsko-kraljevih avstroogrskih časov...

3. Končno so še vsi ostali komplicirani in mnogostevilni problemi prehodnega družbenega obdobja...

dve značilnosti. Prvič — da je na svoj način nezadovoljna s stanjem, v katerem je...

smo sedaj, do kod smo prišli in kam gremo; seznaniti jo je treba z vsem, kar smo premagali v preteklosti...

To pa pomeni, da nima smisla, če mladina želi večjo neposrednost, svobodnejše odnose med ljudmi...

Govor Staneta Kavčiča

O mladinski problematiki, ki je danes predmet razprave našega pleuma...

organizacijam. Stvari se tu kažejo, predvsem tudi sprčo celotnega razvoja...

Hkrati s temi prizadevanji in povečano pozornostjo za vzgojo in delo mladine...

ČINITELJI, KI IMAJO SVOJ VPLIV NA MLADINO

Pri vzgoji in razvoju mladine upoštevati objektivna dejstva pa pomeni videti predvsem naslednje faktorje...

1. Zavedati se moramo, da sedanja mladina pravzaprav predstavlja generacija, ki ni neposredno in aktivno sodelovala v narodno-osvobodilni borbi...

vsakdanja stvarnost, s katero se že naši cicibani spoznavajo in neposredno povezujejo...

NAŠE IZHODISČE JE POZITIVEN ODNOS MLADINE DO SOCIALISTIČNEGA RAZVOJA

Ce na osnovi vsega tega ocenjujemo sedanja mladino, vendar lahko trdimo, da duh revolucije živi med njo...

ljajoc se, tako izolirana od vpliva zrelejših in izkušenejših tovaršev, najrazdalnejšim nevarnostim in zablodam objektivnega ali subjektivnega značaja...

Kakor hitro pa bodo ti kadri prihajali, ni odvisno samo od mladine, ampak predvsem tudi od naših starih. Tiste neverjetne smelosti, širine, optimizma in vere v mlade kadre...

VZGOJA MLADINE NI MLADINSKO, MARVEČ PREDVSEM DRUŽBENO VPRAŠANJE

Najprej hočem opozoriti na nepravilno mnenje, ki se še pojavlja tu in tam, češ, da je za vse slabosti, ki se kažejo pri mladini, odgovorna in tudi kriva organizacija Ljudske mladine...

ga, ker mladina ni vedno z vsem, kar ima, popolnoma zadovoljna, moti jih, ker hoče biti lepo oblečena, ker želi iti na morje ali v planine na počitnice...

Med referatom tov. Staneta Kavčiča

Med referatom tov. Staneta Kavčiča

Med referatom tov. Staneta Kavčiča

To je elementarna lastnost zdravega človeškega rodu. Teža zdravega hotenja ne smemo zavirati. Mladini je treba povedati, kje

enakopravnost, vloga delavskega razreda in vse revolucionarne pridobitve. Ta pozitiven odnos mladine do vsega tega mora biti naše izhodišče...

3. Ogromne socialne ekonomske spremembe, ki jih je prinesla revolucija, dajejo mladini popolnoma drugače možnosti in s tem pogledu, zahteve in želje, kakor so bile tiste, ki smo jih imeli mi in naši predniki...

govoriti na vsa vprašanja, ki jih sedanja mladina postavlja in s katerimi se srečuje. Če k temu zgolj enostranskim, rekeli bi, zgodovinskim aspektom vzgojnega dela in vpliva med mladino pristajemo...

4. Sedanja mladina dorasta v dobi, ki je tehnično, kulturno in civilizacijsko na mnogo višji stopnji, kakor je bilo to tedaj, ko so dozorevale prve mlade generacije...

Obisk v Nancyju

Jugoslovanski veleposlanik dr. Aleš Bebler, ki potuje po severovzhodni Franciji, je predaval v Nancyju

Nancy, 8. marca (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Franciji dr. Aleš Bebler je obiskal danes Nancy v okviru potovanja po severovzhodni Franciji...

Danes popoldne je imel veleposlanik Bebler predavanje v središču za proučevanje evropskih problemov. Predavanje »Nacionalizem in marksizem«

Elektrogospodarska skupnost Slovenije

Poročilo o stanju dotoka na rekah in indeks proizvodnje za 7. marec 1956.

Srednji dnevni dotok v kub. metrih na sek.: Drava — Dravograd 121 (lani 115); Sava — Moste 6,1 (lani 7,6); Sava — Medvede 31 (lani 39); Soča — Doblar 25 (lani 42,6).

PREMIJE

Napoved za petek, 9. marca 1956. Hladno, spremenljivo oblačno vreme. V vzhodni Sloveniji neznatne snežne padavine. Na Primorskem slaba burja. Temperatura ponoči med -5 in -10°C. Na Primorskem okoli 0°C. Najvišja dnevna temperatura med 2 in 7°C.

MLADINA, ENA GLAVNIH SIL NADALJNEGA SOCIALISTIČNEGA RAZVOJA

Sektaška, zgolj v preteklosti upoštevanja vzgoja prizadevanja hkrati s slabostmi naše šole, predstavljajo, kakor rečeno, največjo nevarnost za dober in pravičen vpliv doraslih generacij na razvoj mlade generacije...

vzgojo in vodstvo mladine. Ne sedanja mladino moramo kljub nekaterim slabostim vendar gledati kot na eno glavnih sil nadaljnega socialističnega razvoja. Vsako zdravo mlado generacijo karakterizirata naslednji

Govor Staneta Kavčiča o mladini

(Nadaljevanje s prve strani)
 Šalostni okolnosti. Glavni vzrok za dvigvanje mladine je bil v širokem, revolucionarnem procesu, ki je aktiviral milijone in v katerem je predvsem mlada generacija zelo aktivno sodelovala. Ali so se razmere od tedaj bistveno spremenile, kar se tiče omenjenega revolucionarnega procesa? Očitno se niso! Spremenili so se določeni konkretni pogoji in medsebojni odnosi, oblike borbe, dela in akcije — revolucionarni progresivni proces in razvoj pa je ostal, oziroma se nadaljuje. Ali ne zahtevajo pester družbene oblike političnega, gospodarskega, kulturnega in drugega življenja in samoupravljanja ogromno novih kadrov? Ali ne zahtevajo nove proizvodne kapacitete in dejavnosti v mestu in na vasi brez števila novih kadrov, strokovnjakov, organizatorjev in voditeljev? Če hočemo zadostiti vsem tem našim ogromnim potrebam, je samo en izhod: smelo in hitro dvigvanje mladine, mladih ljudi na vseh sektorjih političnega, gospodarskega in ostalega življenja, energična likvidacija podcenjujočega, nezaupljivega in konservativnega odnosa do polnoletne mladine! To zahtevajo naša sedanjost in njene potrebe; to je treba delati tudi v interesu bodočnosti in nadaljnjega razvoja socializma.

Poleg teh neizogibnih dejstev in velikih potreb moramo pod-

brtati tudi ogromen vzgojni pomen take kadrovske politike za mladino. Odgovornosti in resnosti ni mogoče mladini privzgojiti samo s pridigami. Postavite mladega človeka pred važne in odgovorne naloge, dajte mu možnosti, da pokaže svoje iniciativnosti, — pa bo tudi njegova odgovornost in življenjska resnost kmalu postala drugačna. In končno mladine ne moremo samo s predavanji in teoretičnim študijem seznanjati s sedanjo družbeno — politično ureditvijo, problematiko, možnostmi in težavami. Naj grede v delavske svete, v organe družbenega upravljanja, v strokovne kolegije in na razna druga odgovorna mesta, — pa bodo najbolj spoznali, razumeli in tudi občutili vso pestro problematiko naše stvarnosti. Nič zato, če bodo delali napake, če ne bodo razumeli tega ali onega, — kakšna sreča, če bi napake delala samo mladost, — včasih ji v tem pogledu zelo uspešno konkurira tudi starost. — Praktično življenje jim bo kmalu postalo skupa s starejšimi tovariši najboljši učitelj in svetovalec. Velikokrat se še naša praksa in teorija ubada in muči na raznih važnih mestih z ljudmi, ki so danes še vedno taki, kakor so bili včeraj in bodo jutri taki, kakor so danes, — namesto, da bi dvigali mlajše ljudi, ki bi se ne takoj, pa v razmeroma kratkem času drugače delali in marsikaj spremenili.

OBLIKOVANJE SOCIALISTIČNEGA NAZORA MLADINE NE ISTOVETI Z VSAKODNEVNIMI POLITIČNIMI GESLI IN AKCIJAMI

Vsak mlad človek ima pred seboj razne načrte, cilje in ideale. Poln je ambicij in razmišljanja o tem, kaj bo in kje bo, ko bo dorasel. O teh ciljih, idealih in uspešnih življenjskih poteh premalo govorimo. V sedanji dobi se ne moreš uveljaviti samo tako, kakor si se v preteklosti. V tem smislu bi morali tudi primerje iz oborožene borbe vzgojno marsikdaj drugače postaviti. Recimo, vsa naša literatura in pripovedništvo iz časov borbe ostaja predvsem v nacionalno-heroijskem okviru in mnogokrat ostanejo naši mladinci zaradi tega v spominu samo pojedini junaški dogodki in pojedinci, izginejo pa iz njihove zavesti tisti človečanski, socialistični in napredni družbeni cilji in če hočete tudi ideali, zaradi katerih so vsi ti ljudje bili junaki, borci in mučeniki. Ni pomembno in važno človeško delo, biti samo neustrašen in hraber pred sovražnikom, ampak je nič manj pomembno biti tudi dober in plemenit, pošten in iskren, delaven, kulturn in izobražen — biti skratka človeku človek in ne volk in ustvarjati take odnose med ljudmi, kjer ljudje ne bodo pobijali drug drugega, ampak si medsebojno pomagali. Seveda je to danes še vizija bodočnosti, to so ideali. Ali pa ni bila vizija bodočnosti in ali ni bil ideal za marsikoga izmed tistih, ki so umirali po glavnjacišk in koncentracijskih taboriščih, tudi če tako stanje in družbeni odnosi, kakršni so pri nas sedaj? In končno tudi v sedanji dobi so na poti k temu cilju bodočnosti potrebne nove in mlade ustvarjalne sile, potrebna so in bodo nova junštva, samopremagovanje in novi nesebični, poštenjavni, vztrajni in samozavestni ljudje. Te njihove lastnosti se sedaj izražajo drugače kakor nekoč. Zeleni bi, da jih ne bi bilo treba nikdar več izpovedovati v tako krvavih oblikah, kakor je bilo to v preteklosti. Toda kljub temu je mogoče in potrebno, da si nova mlada pokolenja na tej poti zopet postavljajo svoje cilje in ideale, da zopet medsebojno merijo svoje moči, razmišljajo o svojih uspehih, razvijajo svoje sposobnosti in si tako pridobijo ugled, veljavo, priznanje in zahvalo — sedanjih in tudi bodočih generacij.

Ko postavljamo svoje neposredne naloge in določimo ustrezne oblike pri vzgoji mladine, ne smemo pozabiti, da ima vsak mlad človek svoje probleme, nerazjasnjena vprašanja, s katerimi se srečuje, ko stopa v življenje. In na žalost je marsikdaj tako, da na taka vprašanja ne dobi odgovora mnogokdaj niti v družini niti v mladinskih organizacijah niti v šoli, ampak jih dobi precej slučajno, mimogrede ali pa od ljudi, ki jih je mogoče uvrstiti kamorkoli drugam, samo ne v vrste zavestnih socialističnih borcev. Zaradi tega je izredno važno, da je naše vzgojno delo z mladino tako, da ne tolmачimo samo tega, kar mislimo, da mora mladina vedeti in znati, ampak damo mladim tudi možnost vprašati, kar ne vedo, kar bi želeli vedeti in kar smatrajo, da je važno in o čemer tudi razmišljajo. Mlad človek n. pr. mnogo razmišlja, kaj bo, kam bo šel, kje se bo zaposlil, kako bo uspeval, kakšna bo njegova kariera. V vsem tem ni nič spekulantskega; važno je samo, ali bo o teh stvareh diskutiral z nami, se pravi, z zavestnimi borci za socializem in bo sprejel naše poglede, ali pa mu bo ta vprašanje pomagal pojasnjevati kakšen malomeščanski filister, karierist ali celo deklarirani kapitalistični bivši človek. Včasih se nekateri razburjajo in tujijo, ker mladina ne pozna tega ali onega zakona, uredbe ali kakšnega drugega ekonomsko-političnega dogodka, čeprav so mnogi izmed njih precej prehodnega in kratkotrajnega znanja. Ne mislijo pa pri tem na

to, koliko je stvari, ki imajo lahko z izoblikovanje mladega človeka daljnosežne posledice, o katerih pa se ne govori, in je mladina prepričana sama sebi in lastni iznajdljivosti in slučajju, da dobi zaželene odgovore, pojme in informacije. Mnogokrat so res taka vprašanja, ki jih postavlja mlad človek, za starejše smešna, nepotrebna, nekoristna in nepomembna, toda ni pametno pozabljati, da so bili nekoč tudi za sedanje starejše letnike taki problemi zelo resni, potrebni, koristni, zanimivi in pomembni. Pri mladini tudi ni mogoče uspevati samo z racionalnimi, razumskimi in praktičnimi — bolje rečeno, praktičističnimi argumenti — ampak je treba upoštevati tudi emocionalna in čustvena razpoloženja mladega človeka. Pri tem torej ni vedno osnovno, ali je mladina na tekočem glede vseh dogodkov. Osnovno je, da je naše vzgojno delo tako, da mladina dobi osnovni koncept svojega pogleda in odnosa do sedanje družbene ureditve in perspektivo našega družbenega razvoja. Ustvarjati moramo pri njej pravilne predstave o tem, kakšno in kje je njeno mesto v tej družbi; kaj naša družba od mladine pričakuje in kaj ji daje; poznati mora svoje pravice, dolžnosti in obveznosti. Samo s takimi vzgojnimi prizadevanji bomo vzgojili državljane, ki bodo lahko jutri prevzeli odgovorna mesta v naši družbi. Tudi razne tuje vplive in nezdružljive pojave je lažje izločiti iz mladinskih vrst s splošnim vzgojnim konceptom, kot pa samo z dnevnimi praktičističnimi gesli. S teh širših vzgojnih pozicij je treba predvsem ožigosati primere spekulativnosti, pasivnega in nezdružljivega odnosa do dela in življenja, egoizma in primitivnega občudovanja vsega, kar je tuje in kritikasterskega podcenjevanja vsega, kar je domače. Pri ocenjevanju vseh teh negativnih primerov in nepravilnih idejnih stališč, ki se opažajo predvsem med srednješkolsko in študentsko mladino, pa nima smisla vedno videti samo preračunano sovražno aktivnost. Mnogokrat to niti niso namerno sovražna in antisocialistična stališča, ampak so, tako, kaj pomeni včasih tudi posledica pomankanja kakršnega koli pogleda na svet, posledica idejne neformiranosti, ki pa v slučaju naše pasivnosti ali sektaških stališč vedno daje možnost, da taki ljudje dejansko pridejo do: vpliv tuje ideologije in sovražnih elementov.

Zaradi vsega tega ne kaže torej izoblikovanje socialističnega nazora mladine poenostavljati in istovetiti z vsakodajnimi političnimi gesli in akcijami. Nujno je potrebno začeti v tem pogledu delati bolj premišljeno, bolj vsestransko in z daljšo perspektivo. Nujno je potrebno videti vse spremembe, ki jih prinaša sedanji čas in na katere zlasti mladina na najrazličnejši način, včasih spontano, včasih zavestno reagira!

Proslava Dneva žena

V počastitev mednarodnega dneva žena je bila v sredo zvečer v ljubljanski Operi slavnostna akademija. Udeležili so se je podpredsednik ljudske skupščine LRS Ferdo Kozak, član Centralnega komiteja ZKS Vida Tomšič, Stane Kavčič, Ivan Regent, Boris Zihari, Janez Hribar, Franc Kimovec-Ziga, sekretar okrajnega komiteja ZK Ljubljane Janez Vipotnik, predsednik OLO Ljubljane dr. Marijan Dermastia in drugi ugledni javni delavci, predstavniki oblasti in organizacij. Slavnostni govor je imela članica izvršnega sveta LRS Olga Vrabičeva.

Po uvodnih besedah, s katerimi je opisala zgodovinski pomen 8. marca, je gov. Vrabičeva poverila svoja izjavljana enakopravnosti žena pri nas. Poudarila je, da je s stališča naše zakonodaje vprašanje enakopravnosti žene pri nas v osnovi že zaključeno, čeprav je razumljivo, da imajo in predpisuje v neki meri značaj programskih amnic za delo naprednih družbenih sil. Jasno je, da s formalnim dekretom ne moremo spremeniti strojne zavesti in materialnih pogojev, ki so osnova za resnično enakopravnost žene, nadejamo se, da bo žena pri nas kot enakopravni državljani in kot ne-

žene, vpliv klera in tudi velika preobremenjenost žene — vse to zavira aktivnejše sodelovanje kmetičkih žena v javnem življenju. Kljub tem težavam se zlasti dekleta na vasi zelo zanimajo za napredek kmetijskega in za lastno izobraževanje.

Zatem je gov. Vrabičeva navedla nekatere objektivne težave, ki ovirajo naše žene, da bi bile bolj zastopane v organih oblasti in družbenega upravljanja. Poudarila je, da so vzroki za to zlastno ostalost gospodinjstva, pomankanje ustanov in servisnih podjetij, ki bi v veliki meri razbremeni delovno ženo. Razbremenitev žene-gospodinje je sestavni del našega splošnega boja za boljše življenjske pogoje delovnega človeka.

Ta boji pa ne bo in tudi ne more biti dobojevanje brez udeležbe in aktivnega prispevka žena samih.

Po govoru tov. Vrabičeve je sledila uprizoritev opere »Ero z onega sveta«.

MLADINA, ZABAVA IN RAZVEDRILLO

Važno področje vzgojnega dela z mladino sta tudi njena zabava in razvedrilo. Zai se se prepogosto dogaja, da gledajo na to udeleževanje v najboljšem primeru z velikim nezanimanjem, sprejemajo pač kot nujno zlo, za katerega je želite, da bi ga bilo čim manj. So tudi tovariši, ki v zabavi in razvedrilu mladine vidijo glavno nevarnost za njeno pravilno vzgojo. Mislijo, tako je navadna neumnost. Tudi tu nas spominja na naša otroška leta lahko zelo hitro pripeljejo do sektaštva in nerazumevanja. Ne dajo se zanimali določeni nezdravi pojavi v zabavnem življenju mladine, kakor so pijančevanje, nemoralno obnašanje, pretepi, zanemarjanje delovnih dolžnosti, pojavi raznih demoraliziranih modernizmov itd. Toda vseh teh negativnih pojavov ni mogoče odstraniti s tamenjanjem in administrativnimi ukrepi. Tudi ni mogoče z odklonilnim stališčem

do zabave in razvedrila usmeriti mladine pravilno in pozitivno.

Vedeti je treba dvoje: 1. Tako boljše ekonomske prilike in pogoji, ki jih je prinesla za delavne množice in tudi za mladino naša borba, kakor tudi sedanje spremembe v družbenih odnosih ustvarjajo danes širše možnosti zabave in razvedrila za mladino, kot je bilo to v preteklosti. Mladina se tega zaveda in vzporedno s tako njeno zavestjo rastejo tudi njene želje in zahteve glede razvedrila. Zato dvomim, da je mogoče sedanje zabavno življenje mladine usmerjati po nekdanjih kolektivnih. Nikakor ne mislim, da je treba tu pustiti vse samo toku in izpolnjevati vse želje in zahteve mladine. To bi bilo enako nevarno in škodljivo, kakor je tudi nevarno in neučinkovito poskušati trmasto vztrajati s palico v roki in v pridigarskem obličju na pozicijah preteklosti. Sedanji razmah zabavnega življenja mladine se dogaja v času, ko so mnoge oblike in tudi vsebina takega zabavnega življenja ostale iste, kakor so bile včeraj v kapitalističnem in meščanskem svetu. In vse dotlej, dokler socialistična družba nekdanje načine, navade, oblike in vsebino razvedrila in zabave ne bo začela nadomeščati s svojimi in novimi, bodo živela stare. Mladina in vsi ljudje potrebujemo zabavo in razvedrilo. Teh življenjskih potreb ni mogoče nadomestiti, recimo, z moralnimi teorijami. Teh nekdanjih navad, čeprav so nekatere take, da že kvarijo duševni lik današnjega mladega človeka, ni mogoče odstraniti samo s kritiko in zgražanjem, ampak jih je mogoče poslati v staro šaro na ta način, da postavimo namesto njih nove, sedanjim družbenim prilikam in vzgojnim zahtevam primerne. Vzemimo n. pr. samo našega simpatičnega »skojevca« Dedka Mrza, ki je v razmeroma kratki dobi močno izpodrinil razne svetnike, angele in hudiče, ki so v prej-

njih časih (in po neke tudi še sedaj) bolj strahili kakor vzgajali, bolj kaznovali kakor obdaruvali predhodnike sedanjih pionirjev in cicibanov.

V tem pogledu so mnoge stare navade povezane z religijo ali lastnostjo; socialistična družba mora ustvarjati take, ki bodo s svojo vsebino dali podudarka dostojanstvu in pomenu človeka ter delu in delovnim uspehom kot osnovni moralno-politični lastnosti graditelja nove družbe. Konkretno bi to pomenilo, da bi lahko za mladega človeka v ožjem intimnem okviru imeli zelo mnogo vzgojno-obzabavnih prireditelj in praktikov. N. pr.: ob rojstnem dnevu, ob vstopu v šolo, v uk ali službo; ob začetku in koncu šolskega leta; ob zaključku učne ali šolske dobe; ob polnoletnosti in ob poroki itd. Lahko bi se ob pomembnih dneih, recimo, ob občinskih praznikih organizirale posebne zabavne prireditve za mladino, razni izleti, poučne ekskurzije, množična tekmovanja itd. Mnogokrat bi take zabave in majhne slavnosti, če bi bile organizirane ali vsaj pod splošnim vodstvom starejših, bile mnogo bolj vzgojne za mladino, kakor prenekanteri subparni politični sestanki, sklicani zaradi reda. Če bi bilo tu naše življenje bogatejše in bolj pestro, mlad človek ne bi mislil, da mora iti najprej v gostilno in se pretepati, če hoče dokazati, da ni več smrkavec. To velja tudi za ostale primere. Če ne bo naše zabave in pesne glasbe, bo mladina poslušala pač tisto, ki ji bo dostopna; če ne bo naše zabave, humanistične in pustolovske literature, filma in časopisov, bo mladina, in skupaj z njo tudi starejši, brala in gledala tuje. Razumljivo, da ni slabo vse, kar pride od drugod. Mnogo je

tudi dobrega. Določeni deli teh zabav in razvedrila namenjenih stvari pa prinaša vendar s seboj vpliv socializmu škodljivih in nasprotnih idej. Proti njim se moramo boriti z lastno ustvarjalno dejavnostjo. V tem pogledu pa gremo zelo počasi naprej. Poleg drugih vzrokov za to počasnost je eden tudi v tem, da se je pri nas zelo razpasla navada, ki je prav tako nedumna kakor domišljava. Vsakdo, ki kaj piše, komponira ali režira, misli, da mora ustvariti visoko umetniško remek delo, Eisensteina, V to smer je obrnjena tudi vsa naša kritika. To ne pomeni, da je morda kdo proti umetninam, želim samo opozoriti na potrebo zabavne, humoristične literature, glasbe in dramatičnega delovanja. Zaradi tega se potem pojavlja dvojna težava. Prva zato, ker mislijo mnogi taki avtorji, da so njihova dela resnično velike umetnine, v resnici pa niso. Tu imamo potem opravka z užaljenostjo. Drugi pa zlasti mladina predvsem bere zastarelo in zaprašeno literarno plažo, poživljajava razne uvožene popevke, gleda in hvali predvsem inozemske zabavne filme. In še tiste maloštevilne tovariše, ki v tej smeri nekaj delajo, skušajo prikazovati kot problematične ljudi, ki žele živeti na račun »nezdravih in nekulturnih stališč ljudi in zlasti mladine.

DRUŽINA — IZREDNO POMEMBEN VZGOJNI ČINITELJ

Rekel bi nekaj tudi o družini, ki je eden izmed izredno važnih faktorjev pri vzgoji mladega človeka. Tu bi se morali nase družbeni delavci biti na jasnem, kaj se danes dogaja v naši družini, kje je v svojem razvoju od patriarhalne do socialistične družine. Z kapitalizem je pri nas v tem pogledu marsikaj spremenil. Sedanji hitri ekonomski in politični razvoj pa prinaša ne samo v delavske, ampak tudi v kmečke družine zelo velike spremembe. Zelo hitro se lomijo preživelih patriarhalni odnosi, hkrati pa nastajajo novi problemi, ki jih marsikdaj ni mogoče reševati brez pomoči naprednih družbenih činiteljev.

Pri nas so odpravljena vsa razredna in druga nasprotja med interesi družine in družinske vzgoje ter splošne družbene in izvedninske vzgoje, ki so tako značilna za kapitalistični družbeni sistem. Vzgoja, ki jo danes naš mlad človek ima ali bi jo moral imeti v šoli in v družbi, je oziroma bi morala biti istovetna z vzgojo, ki jo ima v družini. Ta pa bo tako le tedaj, če bodo družinski roditelji hodili skladno z družbenim razvojem in če bodo razumeli osnovna dogajanja sedanjega časa. Ali pa lahko trdimo, da je vedno tako? Mislim, da to ni mogoče trditi. Koliko je še konservativnih, religioznih, drobno lastninskih in buržoazno moralnih in drugih podobnih naukov, ki jih mlad človek dobiava danes v svoji družini. Seveda zaradi vsega tega ni mogoče zmanjševati pomena družine za vzgojo mladine. To bi bilo nepravilno in nečloveško. Vzgojno odgovornost družine za mladega človeka je treba še povečati in zaostri. So primeri, ko otroci brez prave družinske vzgoje in skrbi mnogokrat zidejo kaj kmalu na kriv pot. To se pravi, da je naloga naprednih družbenih delavcev, naših organizatorjev in organov, da poskušajo na najrazličnejše načine vplivati predvsem tudi na roditelje. — Priznavati važnost družinske vzgoje ne pomeni, da lahko zavestni socialistični faktorji prekrizajo roke, češ, da bo že družina vzgojila našo mladino. Ampak to mnogokdaj pomeni sprejeti obveznost za vzgojno, moralno-politično in tudi materialno pomoč družine; to mnogokdaj pomeni, da se je treba spoprijeti s konzervativnimi in drugimi neačasnimi vzgojnimi smotri in metodami, ki so še v veljavi v marsikateri družini. Razne težave in nerazumevanja, ki se pojavljajo pri naših ljudskih odborih v zvezi z organizacijo svetov za pomoč materi, otroku in družini, v zvezi z organizacijo raznih ustanov in organov, ki služijo temu namenu: v odnosu do kadrov, ki delajo na teh sektorjih itd., so znamenja, ki dajejo stuttiti da v tem pogledu mnogi naši kadri in funkcionarji glede teh vprašanj nimajo pravih stališč. Njihova stališča so večkrat direktna podpora preživelih patriarhalnih odnosov v družini in v direktnem nasprotju s skladno socialistično družinsko in družbeno vzgojo mlade generacije.

Glede odnosa mladine do njenih staršev in družinskih vzgoj-

iteltelj je jasno, da jo moramo vzgajati v duhu ljubezni, spoštovanja in hvalečnosti, tudi tam kjer te sin naprednejši kakor oče, kjer je hčerka že prehitela mater s svojim razvojem. V teh primerih bi morala onadva vplivati na svoje roditelje in ostalo družino ter pomagati odstranjevati stare konzervativne poglede. Marsikje se to tudi dogaja. Pozitivni odnosi otrok do staršev se morajo krepi tudi z družbeno vzgojo. V primerih morebitnih nesoglasij, — predvsem v družbenih vprašanjih — se ne sme ustvarjati med njimi sovražna in umetna pregrada v mnenju, da je to najbolj revolucionarno in napredno. Treba je tudi tu sprejeti borbo mnenj, metodo pretrčevanja in vplivanja, ki pa ne bi smela uničiti osnovnih čustev medsebojne ljubezni, spoštovanja ali vsaj kulturnega in humanega odnosa.

Končno mislim, da tudi zdravstvenega stanja in telesnega razvoja ne smemo gledati ločeno od celotnega vzgojnega dogajanja mladine. Včasih je lažje v zrelejši dobi nadomestiti slovnicična in jezikovna pravila, zgodovinske podatke in matematične formule, lažje je tudi menjati določene poglede na svet, kakor pa nadomestiti slab ali nepravilno telesni razvoj, slabo zdravje in slabo telesno kondicijo, ki je mnogokrat posledica malomarnega in nepravilnega telesnega razvoja v mladosti. V tem pogledu je izredno važna fizikalna in športna aktivnost mladine.

Ne bi rad precenjeval te pa-nogve za zdrav telesni in duševni razvoj mladine; ne bi rad podcenjeval ostalih činiteljev, ki imajo na to tudi zelo velik vpliv, kakor so: materialne in ekonomske razmere, stanovanje, prehrana, splošni kulturni in higienijski nivo in podobno. Ker so v tem pogledu naše splošne možnosti čeprav smo že mnogo napravili, še relativno majhne in nezadostne, je tembolj važno, da omogočimo mladini čimveč telesno-vzgojnega gibanja in razvedrila. V tej smeri bi lahko in tudi moramo več napraviti.

Periodične zdravniške kontrole in pregledi mladine v šolah ne dajejo preveč razveseljivega rezultata. Sorazmerno velik odstotek mladine ima razne telesne in zdravstvene napake od malokrvnosti do raznih živčnih obolenj in deformitet hrtenice in drugih udov. Po podatkih ljubljanske šolske poliklinike je imelo v šolskem letu 1954-55 skoraj 29% vse šolske mladine fizične deformitete. Naši zdravstveni strokovnjaki resno opozarjajo na to. Zato je tembolj čuden in nerazumljiv, konzervativen in podcenjujoči odnos, ki ga imajo mnogi pedagoški kadri v šolah do telesne vzgoje in do njenih kadrov. Razumljivo, da vse ni mogoče rešiti s telesno vzgojo, vendar pa lahko mnogo pomeni, če je sistematična, pravilna in vsestranska. Zato nima smisla gledati telesne vzgoje v naših šolah kot rezultat modernega primitivizma. — Pravemu pedagogu ne more biti vseeno, ali je mladina, ki jo vzgaja, zdrava in telesno dobro razvita. Prevelika zaljubljenost intelektualistični verbalizem, ki

ga pa že vse civilizirane države v svojih šolah odklanjajo, se mi zdi, da je vzrok takega konzervativnega odnosa do potrebe telesne vzgoje za mladino. Vsekakor bo morala šolska reforma glede tega zavzeti svoje stališče.

Največkrat se sliši tudi izgovor, da ni mogoče doseči široko telesno-vzgojno dejavnost mladine zaradi pomanjkanja prostorov in drugih materialnih objektov in rekvizitov. To je samo deloma točno. Res je, da imamo mnogo premalo teh objektov, res pa je tudi, da še to, kar imamo, ni vedno racionalno izkoriščeno. Ali ni mnogo igrišč, telovadščic, domov, dvoran, kopališč in celo stadionov, ki so namenjeni samo redkim klubskim in društvenim izbrancem in zaradi tega precej neizkoriščeni? Zraven njih pa se predvsem šolska mladina stiska v zatohlih in temnih telovadnicah, kjer jih sploh ima. Uporabna vrednost vseh važnejših objektov, ki so namenjeni telesni vzgoji, bi se morala izkoristiti maksimalno. Odgovorni tovariši iz »Partizanova« in športnih vodstev v Sloveniji predlagajo, da bi materialno vzdrževanje večjega dela teh objektov v sporazumu z društvi prevzela komunne oziroma občine. Hkrati s tem bi se široko odprla vrata vsem, ki želijo uporabljati te naprave, kar bi se lahko z ustreznico organizacijo in predpisanim redom nemoteno dogajalo. V nekaterih krajih, n. pr. v Kočevju že uvajajo tako prakso. S tem bi popolnoma izkoristili to, kar imamo; zboljšale bi se materialne razmere telesno-vzgojnega udeleževanja v mnogih šolah, društvih in športnih aktivnih, ustvarili bi pogoje, da bi se mnoge nove gradnje in nabave nekaterih rekvizitov opravljale racionalno in s stališča največjih potreb širše ali ožje komunalne skupnosti ter omejila sedanja škodljiva praksa, ko se vse to dela s stališča ožjih klubskih interesov, medsebojne škodljive, neoljalne konkurence in zavisti. Če bi hkrati s tako prakso dosedanja finančna sredstva, ki so jih razni organi oblasti, predvsem pa mnoga podjetja, dajala raznim klubskim zvezdam in rekorderjem za razna potovanja in nepotrebna ali celo škodljiva nogometna in druga tekmovanja, v bodoče usmerili v nakazane namene, bi lahko v kratkem času izdalo zboljšati materialne osnove množične telesne vzgoje. Ni materialnih možnosti, da bi pri vsaki šoli napravili telovadnico, so pa zelo velike možnosti napraviti pri vsaki šoli večje ali manjše telovadišče ali igrišče, kjer bi se lahko mladina vsaj ob ugodnih vremenskih prilikah zbirala in zabavala. Zato so potrebna zelo minimalna finančna sredstva in seveda pripravljenost občinskih odborov, da določena zemljišča, ki so splošno ljudsko premoženje, direktno ali pa s potrebnimi zamenjavami, odredijo v te namene. Racionalno bi bilo to delo koordinirati z nalogami občinskih in okrajnih ljubljanskih odborov, ki jih imajo glede določanja stanovanjskih zadajnin površin in ostale urbane in jezikovne pravila, zgodovinske podatke in matematične formule, lažje je tudi menjati določene poglede na svet, kakor pa nadomestiti slab ali nepravilno telesni razvoj, slabo zdravje in slabo telesno kondicijo, ki je mnogokrat posledica malomarnega in nepravilnega telesnega razvoja v mladosti. V tem pogledu je izredno važna fizikalna in športna aktivnost mladine.

Ne bi rad precenjeval te pa-nogve za zdrav telesni in duševni razvoj mladine; ne bi rad podcenjeval ostalih činiteljev, ki imajo na to tudi zelo velik vpliv, kakor so: materialne in ekonomske razmere, stanovanje, prehrana, splošni kulturni in higienijski nivo in podobno. Ker so v tem pogledu naše splošne možnosti čeprav smo že mnogo napravili, še relativno majhne in nezadostne, je tembolj važno, da omogočimo mladini čimveč telesno-vzgojnega gibanja in razvedrila. V tej smeri bi lahko in tudi moramo več napraviti.

Periodične zdravniške kontrole in pregledi mladine v šolah ne dajejo preveč razveseljivega rezultata. Sorazmerno velik odstotek mladine ima razne telesne in zdravstvene napake od malokrvnosti do raznih živčnih obolenj in deformitet hrtenice in drugih udov. Po podatkih ljubljanske šolske poliklinike je imelo v šolskem letu 1954-55 skoraj 29% vse šolske mladine fizične deformitete. Naši zdravstveni strokovnjaki resno opozarjajo na to. Zato je tembolj čuden in nerazumljiv, konzervativen in podcenjujoči odnos, ki ga imajo mnogi pedagoški kadri v šolah do telesne vzgoje in do njenih kadrov. Razumljivo, da vse ni mogoče rešiti s telesno vzgojo, vendar pa lahko mnogo pomeni, če je sistematična, pravilna in vsestranska. Zato nima smisla gledati telesne vzgoje v naših šolah kot rezultat modernega primitivizma. — Pravemu pedagogu ne more biti vseeno, ali je mladina, ki jo vzgaja, zdrava in telesno dobro razvita. Prevelika zaljubljenost intelektualistični verbalizem, ki

Manj sem govoril tudi o raznih napakah in zablodah mladine same, ki jih ne moremo podcenjevati. Vendar je osnovno, da se popravijo naše lastno vzgojno delo. Da postavimo na širše, pravilne in dolgotrajnejše temelje. V takem vzgojnem delu in gledanju subjektivnih sil socializma v odnosu do mladine je ključ, ki odpira pravilna vrata mladim generacijam. Samo kritika, grožnja in obup vedno odpovedo kot uspešna vzgojna sredstva.

Ob robu dogodkov

»Prav dobro«

V ponedeljek je prišel v Moskvo Eisenhowerjev odgovor na drugo Bulganinovo pismo v tej svojevrsni in nad vse zanimivi mednarodni korespondenci. Zvečer je bil sprejem na čast danskemu premierju Hansenu. Vpriču svojega zunanjega ministra Molotova je Bulganin dejal, da je pismo »zelo zanimivo in prav dobro«... Kmalu potem je TASS objavil celotno besedilo Eisenhowerjevega odgovora, kar doslej v sovjetskem tisku ni bila navada. Ponavadi so počakali, da je bil pripravljen vsaj odgovor in potem objavili oboje. Po svetu so odgovor predsednika ZDA pozdravili z odobravanjem in priznanjem. Foreign Office, ki ni nagnjen k pretiravanjem, je ocenil pismo za »odlično«...

Tu »prav dobro«, tam »odlično«. Vendar ni dvoma, da je drugo pismo odmevalo po svetu čisto drugače kot prvo. Prineslo je nekatero nove elemente, ki opravičujejo oceno »prav dobro« (če se smemo po služiti toliko kritiziranega načina sovskega ocenjevanja, toda, saj si ga nismo sami izmislili). »Odlično« bi bilo nemara pametneje prihraniti za pozneje, če bodo stvari tekle tako, kot so zdaj zastavljene.

V tem vprašanju nas utruje več stvari: predvsem močno spremenjeno ozračje, ki je nastopilo v najbližji preteklosti. Spodaj zdajnega časa so že sprožili dokaj jasne zahteve po temeljiti reviziji dosedanjih ocen političnega položaja, ki se ji bo težko ogniti. Nenrjeten posel za tiste, ki sodijo, da je bilo vse prav in da je še ter da ni kaj spreminjati. Za te bo posebno zanimivi tisti del Eisenhowerjevega pisma, ki govori o »prehodnem obdobju«. Ta formulacija popolnoma izpodbija trditve, da ni govora o kakšnih bistvenih spremembah v mednarodnih odnosih. »Hladna vojna je spremenila smer in vojne si v današnjih pogojih sploh ni mogoče misliti«, je dejal Eisenhower na tiskovni konferenci, na kateri je povedal, da je zadovoljen z reakcijo Moskve na njegov odgovor.

Bulganinovo drugo pismo in Eisenhowerjev odgovor prenašata težo svojega pogovora na novo polje, ki v prvem stiku ni bilo dosti omejeno: problem razorožitve, bolj rečeno, omejevanje oborožitve. Ponuiba ameriško-sovjetskega pakta iz prvega pisma, ki je bila nemara bolj način za začetek stikov, se je umaknila v ozadje. Pakt, kakršnega je predlagal Bulganin iz mnogih razlogov ni najboljša rešitev, ker bi vzbudil v svetovnem javnem mnenju sum ali strah, da si skušata največji sili sveta med seboj razdeliti krogle in jo urediti po svojo.

Zato pa so se nekoliko zblížali pogledi na razorožitve. Medtem ko je Eisenhower doslej vztrajal (in še vztraja) pri hvali nadzorstva iz zraka, ki ga v Moskvi nimajo za realističnega, dodaja zdaj predlog o »zamrznjenju« sedanje obsega oborožitve, predvsem jedrske. Zato pa bi naj oboje sili prispevalo k razvoju miroljubne uporabe atomske energije. Če je Sovjetska zveza do sedaj poudarjala, da je treba omejiti efektivno, torej število oboroženih sil, obenem pa vztrajala, da je treba atomsko orožje najprej preprečiti, nato pa izvajanje prepovedi nadzorovati. ZDA pa zagovarjajo najprej nadzorstvo oboroževanja in potem dogovor o razorožitvi, se stališča na prvi pogled niso dosti zblížala.

Toda nove formulacije, predvsem pa Eisenhowerjeva ideja o kombinaciji letalskega nadzorstva s sovjetskimi zamisljivo o ekipah nadzornikov na kopnem, odpirajo nove možnosti za razpravo. V tej luči posebej dobiva nov pomen bližnje zasedanje podkomiteja OZN za razorožitve, ki bo nadaljeval svoje delo v Londonu. Pa tudi dejstvo, da Eisenhowerjevo pismo, v katerem na koncu pravi, »da se bo morda te poslužil« dopisovanja — skupaj z ugodnim sprejemom odgovora v Moskvi — dopušča izjemen kanal za neposredno razčiščenje stališč, ki bi se na tem zasedanju utegnila zaplesti.

Morda podrobnosti pisma niso toliko važne kot dejstvo, da ni zaprlo nobenih vrat, temveč, da je — nasprotno — nakazalo še nove otvoritve. Zato ocena »prav dobro« nikakor ni nezashižena.

J. Stular

Alžir v skupščini

(Od stalnega dopisnika »Politike« in »Slovenskega poročevalca«)

Paris, 8. marca. Pravilo, da bo razprava, ki se je pričela v Bourbonški palači, odlična za nadaljnjo usodo francosko-alžirskih odnosov v veliki meri tudi za vladu Guy Molleta. Na dnevnem redu je vladni predlog zakona o posebnih pooblastilih, nekaj interpelacij in nad 25 dosedaj prijavljenih govornikov. Čeprav posebna pooblastila ne zajemajo v celoti alžirsko vprašanje, želi Guy Mollet, da bi vse parlamentarne stranke v tej veliki debati jasno definirale svoja stališča, da bi se ne moglo v bodoče govoriti, da vleče vlada v eno, skupščina pa v drugo smer.

Debatni pripisujejo velik pomen tudi zaradi trenutka, v katerem se bo odvijala, posebno glede na izjave predstavnikov francoske vlade in glede na reakcijo anglosaksonskih državnikov na te izjave. Četudi je alžirsko vprašanje notranja stvar, na čemer posebno vztrajajo, vendar je to vprašanje zadelo tudi odnose Francije z njenimi zavezniki, Veliko Britanijo in ZDA. V Franciji vse bolj narašča prepričanje, da v Londonu in posebno v Washingtonu nimajo oziroma ne žele imeti dovolj razumevanja za francoske težave in da je vsakega najmanj nekorrektno zahtevati od Francije, da ne napravi ničesar, kar bi ne moglo biti vsaj priložno v nasprotju z enotnostjo zahodnega sveta, in da bi hkrati ne storila ničesar, kar bi podprlo francoske napore rešiti alžirsko vprašanje. Z druge strani La Manche in Atlantika navadno odgovarjajo, da ne vedo kaj Francija pričakuje od njih in navajajo kot najmočnejši argument svoje stališče v OZN, ko je šlo za postavitev alžirskega problema na dnevni red. Ta argument tukaj redkokdo resno jemlje. Hkrati malokdo verjame v iskrenost naporov državnikov Washingtona in Londona. Če bi šlo za stvar, za katero bi bil Washington toliko zainteresiran, kolikor je bil Paris ob priliki glasovanja o alžirskem problemu, bi bili rezultati popolnoma drugačni.

Washington se vedno lahko sumerj svoja stališča nekdanjemu glasovalnemu stroju. Glede na odstranitev alžirskega vprašanja z dnevnega reda, gledajo tu s precejšnjo ironijo na trditve angloameriškega tiska, da je prišlo do tega po zaslugi Londona in Washingtona.

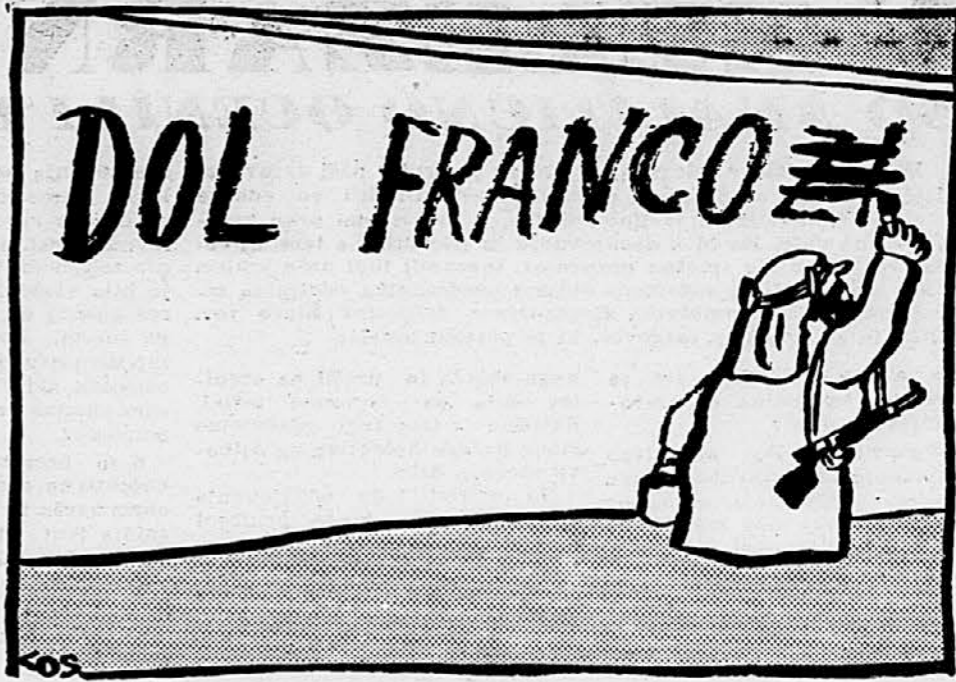
Problem je bil odstranjen z dnevnega reda in velik del državnih članic OZN je hotel omogočiti Franciji, da bi poskušala sama najti neko rešitev, nikakor pa to ni bila neka sentimentalna poteza Londona ali Washingtona. Ko danes Francija s precejšnjo ogorčenostjo govori o brezbrzičnosti Londona in Washingtona za njeno trpljenje in ko govori o pomoči, nikakor ne misli na vojaško, temveč na moralno podporo. Pri tem mislijo samo na Guy Mollejevo vlado, nikakor pa ne na skupino ljudi — ultrakolonialistov v Alžiru, Parizu in Bourbonški palači, ki vedno histerično kličejo na vojno z vsemi sredstvi in želijo oboroženo intervencijo drugih držav — kot da London in Washington ne bi imela drugega dela in drugih skrbi. Vedoč, kako v ameriških krogih reagirajo že samo na besedo komunizem, hočejo na vsak način dokazati, da predstavlja alžirsko vprašanje neko »mračno zaroto mednarodnega komunizma«, ki želi razbiti obrambo svobodnega sveta in zadati smrtni udarec zahodni demokraciji. Ti

ljudje kontrolirajo velik del francoskega tiska in poskušajo v francoskem javnem mnenju ustvariti ozračje, ki bi ustrezalo njihovim ciljem. Ker pa se Guy Mollet kljub njihovi historiji vseeno upa govoriti in celo kaže težnjo po razgovorih, so spretni taktiki in splemeniti svetojejo, najprej z vsemi sredstvi zadušiti upor in uvesti red in šele potem razgovarjati. Čeprav se v Franciji nikdar ne ve, kaj bo nastalo iz neke velike parlamentarne debate, vendar smatrajo, da bo vladi Guy Molleta izglasovano zaupanje in da se bo Robert Lacoste vrnil v Alžir s posebnimi pooblastili. Toda alj so ta posebna pooblastila zadostna, da bi se lahko že sedaj govorilo o uspelem pokušaju Guy Molleta? Ali je Lacoste, čeprav nosi etiketo socialista, osebnost, v katere dobronamernost alžirski uporniki lahko zaupajo? To so druga vprašanja. Socialist Lejeune je potiskoval svoj uspeh kot generalni rezident v Severni Afriki in pravijo, da če ni bil slabši, tudi ni bil boljši od katerega koli drugega generalnega rezidenta. V Parizu stalno in vztrajno trdijo, da želi Guy Mollet mir v Alžiru. Toda ugotovilo se je, da tisto, kar je nedavno dejal v poslanici alžirskemu prebivalstvu, ni prineslo pričakovanega učinka. Ljudje, ki so kritizirali nedolžnost, pa tudi nejasnost te poslanice, so imeli prav. V poslanici je bilo mnogo pozitivnih elementov, toda ni bilo solidnih temeljev, ni bilo konkretnih predlogov, ni bilo energičnosti in do neke mere tudi ne poguma. Smatrajo, da bo Guy Mollet izkoristil to debato, da bi izpopolnil svoje stališče, iznesel nove predloge, ki bi povečali njegovo upanje na uspeh.

Maročke
ispremembe

V Bonn, 8. marca (Po telefonu) »Splošni mednarodni položaj je tak, da se lahko reče da so novi diplomatski razgovori med Vrhodom in Zahodom boljši, kot je bilo to neposredno po jesenski ženevski konferenci.« je izjavil danes šef socialdemokratske stranke Zahodne Nemčije Erich Ollenhauer.

V razgovoru z dopisnikom »Politike« in »Slovenskega poročevalca« je izrazil zadovoljstvo zaradi razvoja tako notranjega kakor tudi mednarodnega položaja in je dejal: »Pozdravim slabljenje front v notranjepolitičnem življenju zvezne republike. Sprememba pokrajinske vlade v severni Reni in Westfaliji in upor 16 demokratskih poslancev je samo posledica tega razvoja, ki pomeni praktično konec suverene vladavine kr-

RAZGOVOR Z ERICHOM OLLENHAUERJEM

Spremembe in možnosti

(Od stalnega dopisnika »Politike« in »Slovenskega poročevalca«)

BONN, 8. marca (Po telefonu) »Splošni mednarodni položaj je tak, da se lahko reče da so novi diplomatski razgovori med Vrhodom in Zahodom boljši, kot je bilo to neposredno po jesenski ženevski konferenci.« je izjavil danes šef socialdemokratske stranke Zahodne Nemčije Erich Ollenhauer.

V razgovoru z dopisnikom »Politike« in »Slovenskega poročevalca« je izrazil zadovoljstvo zaradi razvoja tako notranjega kakor tudi mednarodnega položaja in je dejal: »Pozdravim slabljenje front v notranjepolitičnem življenju zvezne republike. Sprememba pokrajinske vlade v severni Reni in Westfaliji in upor 16 demokratskih poslancev je samo posledica tega razvoja, ki pomeni praktično konec suverene vladavine kr-

šansko-demokratske unije. Poleg tega je razvoj dogodkov sprostil silo svobodne demokratske stranke in jim omogočil, da stopijo v stik s socialnimi demokrati. Vodja zahodnonemške opozicije je dodal: »Prepričan sem, da se bo položaj še nadalje razvijal v tej smeri do zveznih volitev prihodnjega leta.« Po mnenju Ericha Ollenhauerja se sedaj pred zvezo vlado postavljata dve važni vprašanji. Prvo je to, kakšne zaključke bo potegnila iz sprememb, ki so nastale v notranji in zunanji politiki in drugič ali se bo zveza republika vključila v veliko razpravo o alternativnih možnostih zahodne politične linije do Sovjetske zveze. Po mnenju Ollenhauerja so značilne za to veliko diskusijo izjave francoskega zunanjega ministra Pineauja ter predsednika Gronchija in nekaterih britanskih laburističnih krogov.

»Važno bi bilo,« je nadaljeval Ollenhauer, »da bi zahodne sile poskusile najti konstruktivno rešitev vprašanja razorožitve, varnosti in bodočega statusa Nemčije. Toda vprašanje varnosti ni oborožitve ni mogoče rešiti na osnovi statusa quo. Obe ti dve vprašanji, vključno z združenjem Nemčije, morata biti in tešturirani.

Ko je komentiral izjavo Pineauja na nedavni tiskovni konferenci v Bonnu, je šef socialdemokratov dejal, da je vprašanje razorožitve zelo važno in da ni uspeha na tem področju olajšati rešitev drugih še nerešenih političnih vprašanj. »Če bi se našel izhod iz labirinta razorožitve, tedaj bi lahko govorili tudi o vojnih silah Nemčije. Sedanje število 500 tisoč vojakov ne pomeni zadnje besede.«

Govoreč o bodočnosti Nemčije, je vztrajal na tem, da bomska vlada še nadalje sodeluje z zahodnimi partnerji in hkrati razgovarja z Rusijo. »Če ima izasne predloge, tedaj bi morala vlada vedeti, kakšno je rusko reagiranje nanje. Če jih nima, tedaj bi morala zvedeti, kakšno je sovjetsko stališče do teh vprašanj. Zlastno je, da zvezna vlada trdi, da nima kaj napraviti. To je njena dolžnost in bi morala biti aktivnejša.«

Govoreč o Mendeljevem načrtu, je Ollenhauer izjavil, da vsebuje dosti stvari, ki so jih socialdemokrati že predlagali. »Glasno je,« dejal Ollenhauer, »da se najde odgovor na vprašanje, kako organizirati stvari, da Nemčija ne postane vakuum v Evropi in da se hkrati njeni sosedji ne bodo čutili ogrožene. O časovnem razporedu, v Mendeljevem načrtu zelo skrbno in kronološko obdelan, bi bilo mogoče kasneje govoriti.«

Predsednik socialdemokratske stranke smatra, da bo moral Bundesdag v doglednem času razpravljati o spremenjenem položaju.

Na koncu razgovora je naš dopisnik prosil Ericha Ollenhauerja, da mu pove svoje vtise z nedavnega zasedanja socialistične Internacionalne v Zürichu. Ollenhauer je kot najvažnejše vprašanje, ki je bilo na dnevnem redu, omenil razpravo o razorožitvi. »Prvič po daljšem času,« je dejal, »Internationala resno govori o tem vprašanju. Razprava o sovjetski politiki po 20. kongresu KP Sovjetske zveze ni končana, toda je bilo po njegovem prepričanju zanimiva. Najvažnejša poročila bodo podana aprila. Internationala se je strinjala, da nudi polno podporo izmenjavi vladnih, parlamentarnih in drugih uradnih delegacij med zahodnimi državami in Sovjetsko zvezo. Glede Jugoslavije je Internationala sklenila, izkoristiti vsako možnost za krepitve medsebojnih vezi in za izmenjavo informacij. »Dogodki v Jugoslaviji,« je dejal Ollenhauer, »so velikega pomena za socialdemokrate in obratno.«

Predsednik zahodnonemške socialdemokratske stranke je dejal nasemu dopisniku ob slovesu, da je zelo srečen, da se se razgovori o jugoslovanskih terjatvah do Nemčije končno uspešno končali.

L. Davičo

ZAVLAČEVANJE VOLITEV V TRSTU

Trst, 8. marca. Po zadnjih poročilih iz Rima kaže, da italijanska vlada res nima namena sprejeti zahteve po razpisu političnih volitev v Trstu. Zvedelo se je, da vztraja zunanje ministrstvo na stališču, da se ne sme preudicirati začasne rešitve tržaškega vprašanja in zato

411. Indijski parlament je s 443 glasovi proti 49 odobril vojni zakon za obdobje vošve, ki bo do konca maja. Po tem zakonu je določen dvojni vojni sistem. Večinski sistem bo veljal v občinah, ki imajo do 10.000 prebivalcev, proporcionalni pa v občinah z nad 10.000. Sistem vezanih list je odpravljen.

ZENEVA, 8. marca. V Ženevi je bila danes 46. seja kitajsko-ameriške konference. Po dve uri in pol trajaajočem razgovoru je bila seja zaključena, nova pa sklicana za 15. marca.

KARACI, Perzijski šah je danes prišel v Karaci na šestdnevni uradni obisk.

VON BRENTANO NA NIZOZEMSKEM

Haag, 8. marca. (Reuter). Zahodnonemški minister za zunanje zadeve Von Brentano, ki je na tridnevnom obisku na Nizozemskem, se bo danes sešel z ministrom za zunanje zadeve Johannom Beyenom. Ministra bosta razpravljala o evropski integraciji in drugih problemih Nizozemski časopis »Volks Front« piše, da pri tem obisku ne bodo uredili vseh nerešenih problemov, vendar pa je važno, da so razgovori na stopnji ministrov za zunanje zadeve. Če bo uspeh obiska Von Brentano samo ustanovitve mešane komisije, ki bo vse probleme registrirala in pripravila morda rešitev za njih, bo po mnenju

tega časopisa že napredek. »Algemijn Handelsblad« piše, da je med državama se dosti stvari, ki terjajo ureditve in so važne tako za Nemčijo kot za Nizozemsko, zato mora biti obema stranema mnogo čisto tega, da bi jih uredili. Ozračje je sedaj ugodno. Časopis pozdravlja izjavo Von Brentana, da je namen njegovih obiska predvsem, doseči ozračje zaupanja, ki je bilo v preteklosti precej zamračeno. Od zahodnonemške vlade je treba predvsem doseči jasno izjavo glede vojnih zločinov, ki prestajajo kazni na Nizozemskem, da je namreč spoznan, da je bilo morda razumna, da jo bodo tudi odseleli.

KONEC ZASEDANJA SEATO V KARACIU

Blaginja važnejša kot orožje

Konferenca je potrdila nujnost gospodarskih problemov, ki jih naštevata francoski resoluciji — Ameriška delegacija vztraja pri vojaških vprašanjih

KARACI, 8. marca (AFP) Danes dopoldne je bila zadnja delovna seja konferenca SEATO pakta, dopoldne pa so delegati pripravili zaključne sporočila in zaključne govore. Konferenca je potrdila nujnost ekonomskih problemov, ki jih naštevata dve francoski resoluciji. Prva resolucija predlaga razširitev nacionalnih delegacij v stalnem svetu v Bangkoku, in sicer tako, da bi prišel v vsako delegacijo tudi en gospodarski strokovnjak.

Druga resolucija predlaga temeljitejšo proučevanje specifičnih ekonomskih problemov, ki se porajajo iz obrambnih naporov držav članic, ter določitev področij, ki so skupnostno-publično občutljiva za propagando in subverzivno dejavnost.

Na današnji seji so odobrili tudi sklepe vojaških strokovnjakov. Konferenca je potrdila, da je treba razviti vojaško skupino politična navodila od stalne komisije pakta. Končno je ameriška delegacija vztrajala, da je treba ustanoviti enotno poveljstvo in organ za tesnejše sodelovanje oboroženih sil držav članic.

predlogu novozelandske delegacije, naj bi dobivala vojaška skupina politična navodila od stalne komisije pakta. Končno je ameriška delegacija vztrajala, da je treba ustanoviti enotno poveljstvo in organ za tesnejše sodelovanje oboroženih sil držav članic.

Vse resolucije in predloge so poslali stalni komisiji pakta, ki bo proučila možnosti in način njihovega izvajanja.

V krogih francoske delegacije na zasedanju SEATO pakta trdijo, da namerava Francija iz Južnega Vietnam umakniti svoj ekspedicijski korpus, ki ima 15.000 vojakov. Pustila pa bi tam več

vojaških strokovnjakov, ki bi učili južnovietnamsko vojsko. Kot je znano, je južnovietnamski predsednik vlade Ngo Din Diem pred kratkim zahteval od Francije, naj umakne svoje čete.

Francoski minister za zunanje zadeve Christian Pineau se je sicer sešel ločeno z britanskim ministrom za zunanje zadeve Selwinom Lloydom in ameriškim ministrom Dullesom. Izrazil je upanje, da bo v prihodnosti med tremi zahodnimi volesilami boljše sodelovanje, zlasti kar velja za

Srednji vzhod.

V krogih francoske delegacije trdijo, da je Velika Britanija privolila na to, da se poveča ekonomska dejavnost SEATO pakta.

Glede sestanka med Edenom in Molotovom, ki sta predsedovala ženevski konferenci o Indokini, je francoski minister za zunanje zadeve Pineau dejal, da je za tak sestanek, na katerem bi se pogovorili o volitvah v vsem Vietnamu, k. naj bi bile, kakor določa ženevski sporazum, do letošnjega julija.

ODMEV NA KARAMANLIŠOVO IZJAVO O CIPRU

Pogajanja se nadaljujejo

Pomirljivi ton izjave tolmačijo kot znak, da se je začela nova diplomatska aktivnost za rešitev ciprskega vprašanja

ATENE, 8. marca. (Tanjug). Včerajšnja izjava predsednika grške vlade Karamanliše ocenjujejo nekateri tuji opazovalci kot odgovor na navedbe britanskega ministra za kolonije Lennox Boydja v parlamentu o nedavnih razgovorih, ki jih je imel z nadškofom Makariosom, in opozarjajo predvsem na umerjenost te izjave.

Pričakovanje, ki je prevladovalo zadnje dni v Grčiji spriču razgovorov med britanskimi predstavniki in ciprsko grško skupnostjo, se je moralo umakniti razočaranju. Kdo bo dal pobudo za ponovni začetek razgovorov, se še ne ve, velik pomen pa pripisujejo jutrišnjemu prihodu nadškofa Makariosa v Atene, kjer bo imel med 15-dnevnim oviavanjem razgovore z najvišjimi grškimi predstavniki. Med temi razgovori se bodo verjetno dogovorili glede

no ozračje za reševanje ciprskega vprašanja, čeprav se ne omenjajo možnosti, da bi zastopnik ZDA posredoval za rešitev spora. Pač pa z največjo pozornostjo in zanimanjem spremljajo diplomatske korake, povezane s ciprskim vprašanjem.

Med svojim bivanjem v Burmi so članji jugoslovanske delegacije obiskali nekatere zgodovinske kraje, gradbišča ter kulturne in socialne ustanove.

Danes je jugoslovanska gospodarska delegacija odpotovala v Indijo, kjer bo imela prav tako gospodarske razgovore. Med temi razgovori bodo proučili možnosti nadaljnega gospodarskega sodelovanja obeh držav v skladu z britonsko deklaracijo predsednikov republike Tita in Nehruja od 7. julija leta 1953.

GOSPODARSKI SPORAZUMI Z BURMO

Rangoun, 8. marca. Včeraj so v Rangunu podpisali sporazum med Jugoslavijo in Burmo o nakupu 50.000 ton riža na leto v Burmi v zamenjavo za potrošno blago in opremo. Sporazum bo veljal pet let. Prav tako so podpisali sporazum o tehničnem sodelovanju ter sporazum o dolgoročnem sodelovanju za razvoj industrije energetskih virov in izkoriščanje prirodnih bogastev. Vse tri sporazume je v imenu Jugoslavije podpisal vodja jugoslovanske gospodarske delegacije, član izvršnega sveta Hrvatske Marin Cetinič, v imenu Burme pa minister za zunanjo trgovino U Rasid.

za narodno obrambo U Ba Save.

Med svojim bivanjem v Burmi so članji jugoslovanske delegacije obiskali nekatere zgodovinske kraje, gradbišča ter kulturne in socialne ustanove.

Danes je jugoslovanska gospodarska delegacija odpotovala v Indijo, kjer bo imela prav tako gospodarske razgovore. Med temi razgovori bodo proučili možnosti nadaljnega gospodarskega sodelovanja obeh držav v skladu z britonsko deklaracijo predsednikov republike Tita in Nehruja od 7. julija leta 1953.

Bliže miru

Intervju Koča Popovića z agencijo »International News Service«

BEOGRAD, 5. marca. — Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je imel 14. februarja razgovor s sodelavko ameriške agencije »International News Service« Catharino Clark, kateri je odgovoril na več zunanje-političnih vprašanj.

Glede miru ali vojne na svetu je Popović dejal, da je svet bližje miru, kajti neprestano naraščajoča moč človeka nad naravnimi silami kakor tudi ne nehna krepitev gospodarske povezanosti sveta delajo v tej smeri.

Glede ostalih mednarodno važnih problemov pa je dejal, da je najbolj občutljivo mesto Srednji vzhod, za katerega je treba najti miroljubno rešitev. Glede združitve Nemčije je dejal, da za sedaj ni nobenega neposrednega upanja, medtem ko je o možnosti kompromisne rešitve formoškega vprašanja odgovoril, da je to odvisno od tega, kakšen kompromis bodo smatrali obeh strani za sprejemljivo.

Na vprašanje ali meni, da bo Sovjetska zveza sploh kdaj nutila doletati Vzhodno Evropo, je odgovoril, da je Jugoslavija izgubila svojo neodvisnost, je odgovoril, da je to nevarnost sploh ni.

Rečemo lahko je takole: če bo prišlo do širšega sodelovanja med državami ne glede na to, kateremu taboru ali bloku pripadajo, bo rešitev tega okrepitve miru, stiki med delavimi enega bloka ali tabora pa se bodo temu prilagodili. Drugega povedano, odgovor je treba prepušiti narodnim težnjam. Na vprašanje, če so možni stiki med jugoslovanskimi socialističnimi organizacijami in takimi organizacijami vzhodnoevropskih dežel, ne da bi Jugoslavija izgubila svojo neodvisnost, je odgovoril, da je to nevarnost sploh ni.

vprašanje umetno skonstruirano. Rečemo lahko je takole: če bo prišlo do širšega sodelovanja med državami ne glede na to, kateremu taboru ali bloku pripadajo, bo rešitev tega okrepitve miru, stiki med delavimi enega bloka ali tabora pa se bodo temu prilagodili. Drugega povedano, odgovor je treba prepušiti narodnim težnjam. Na vprašanje, če so možni stiki med jugoslovanskimi socialističnimi organizacijami in takimi organizacijami vzhodnoevropskih dežel, ne da bi Jugoslavija izgubila svojo neodvisnost, je odgovoril, da je to nevarnost sploh ni.

Jugoslovanski novinarji v Delhiju

New Delhi, 8. marca (Tanjug) Sinoč je prispela v New Delhi jugoslovanska novinarska delegacija. Med bivanjem v Indiji bo delegacija, v kateri so direktor Tanjuga Prpič, direktor Radia Zagreb Šihl in glavni urednik »Borbe« Vitorović, gost: indijske vlade.

Po programu bodo zastopniki jugoslovanske tiska obiskali en projekt v okviru graditve vasi, nekaj zgodovinskih in kulturnih znamenitosti v prestolnici in okolici, nato pa jih bosta sprejela predsednik Prasad in podpredsednik Radakrišnan.

Jugoslovanski novinarji, ki so obiskali tudi Katapok in Burmo, bodo ostali v Indiji pet dni. Na letališču so goste sprejeli vodja informacijske oddelka ministrstva za zunanje zadeve Haksar in zastopniki indijskega tiska. Od Jugoslovancev jih je sprejel veleposlanik Černobrin s člani jugoslovanske kolonije.

Obdavčitve v Pomurju

V bivšem murskoboškem okraju so plan obhodov v lanskem letu izpolnili s 105,1 odstotkom, medtem ko so v bivšem ljubljanskem okraju ta plan presežali za 7,8 odstotkov. V sosednjem okraju niso v celoti dosegli določene vsote pri kmetih, ki dohodnine zaradi odpisa davkov niso, ki so znašali skoraj 4 milijone dinarjev. Tako je bilo ob koncu leta na kmečki dohodnini okrog 10 milijonov zadržanih. Računajo, da bodo kmetje za letošnje leto plačali do konca februarja. Dohodnina obrtnikov in samostojnih poklicev je bila visoko presežena, kar je pripisati delno tudi povečanju cen obrtniških storitev. Realizacija zemljarine je nizka, ker so bila nekatera posestva označena kot poskusna in bila zato oporečena plačila zemljarine (Raličan, Murska Sobota). Lani je 520 kmečkih gospodarstev in 151 obrtnikov in ostalih poklicev vložilo pritožbe proti odmerjenemu davku. To pomeni, da se je pritožilo okrog 3 odstotke vseh davkoplačevalcev.

V bivšem ljubljanskem okraju je bilo vplačilo kmečke dohodnine visoko preseženo. Obrtniki prometni davek je bil prenežno planiran, zaradi česar je bila realizacija višja kot postavljeni plan. Na kmečki dohodnini so smešni ob koncu lanskega leta nad 10 milijonov dinarjev zadržanih in na dohodnini ostalih poklicev nad 2,5 milijona dinarjev. V bivšem ljubljanskem okraju je bilo 373 pritožnih ukupno-rubeži. Zoper odmero davkov se je pritožilo 571 kmečkih gospodarstev in 48 ostalih poklicev.

Letos so pred pristojnimi forumi pomembne naloge v izvajanju davčne politike. Poseben problem je nerazmerje v katastrskem dohodku na desnem bregu Mure. Kmetje, ki imajo svoja zemljišča klasificirana v prvih razredih, plačajo nesorazmerno večji davek kot kmetje, ki imajo zemljišča klasificirana v višjih razredih. Tako je razlika v katastrskem dohodku med prvimi in osmim razredom osem do devetkratna, medtem ko je pri doseganju delanskega dohodka ta razlika lahko do trikratna. Govorci novih kultur, umetneza gnojila, boljši orodje in večje znanje kmetov — vse to je zmanjšalo razliko v delanskem dohodku zemljišč, zaradi česar je zastareli kataster postal kritičen. Problem bi najlaže rešili, če bi bila pravilna odobrena in vsajna nova metodologija izračuna katastrskega do-

hodka, ki bo služil kot podlaga za odmero v prihodnjem letu. Če bo pristojni organi ta izračun odobrili v začetku letošnjega leta, bi v Pomurju rezultati izračuna lahko uporabili že za letošnje, s čimer bi odstranili nesporazmerja in katastrofne obdavčitve. Za pavišiziranje zasebnih obrtnih obratov pa uprava že dohodnja pri OLO Murska Sobota letošnje določila strožji kriterij.

Pomembna naloga uprave za dohodke po pregled zaključnih računov gospodarstev organizacij, čeprav je republiška uprava priporočila, naj inšpektorji pri teh pregledih ne bi sodelovali. Tip bo v Pomurju še vedno nujen, ker občinski ljudski odbori ne razpolagajo s strokovno podkovanimi uslužbenci, ki bi lahko sodelovali v delu komisij. Na upravi za dohodke pri OLO Murska Sobota so še trije uslužbenci, ki še sedaj težko zmagujejo obsežno delo. Tukaj bo okrajni ljudski odbor moral namestiti vsaj referenta za dohodke iz gospodarstva. Delovna mesta na občinskih upravah za dohodke so zasedena, razen pri okrajni Martjanci, kjer manjkata še dva uslužbenca.

Petek, 9. marca.
Dežurna lekarna: »Pri gredu« — Partizanska 1.

NARODNO GLEDALIŠČE
Ob 19. uri Breznova »Najlepša roža«. Zaključena predstava za Partizansko 1.

RADIO
5-8. Prenos sporeda Radia Ljubljana, 8-20. Laska onkstralna glasba, 8.20-8.30 Zabavna glasba, vmes objave in reklame, 8.30-8.40 iz naših mest, 8.40-9. Poje moški vokalni kvintet Slava Klavara, 11-17. Prenos sporeda Radia Ljubljana, 17-17.10 Domača poročila, 17.10-17.20 Zabavna glasba, vmes objave, 17.20-17.40 Zvečer, ste — poslušajte! 17.40-18. Skladbe Heriberta Svetlice poje ženski Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Silkoška, 19-23. Prenos sporeda Radia Ljubljana.

UMETNOSTNA GALERIJA
Ogled stalne galerijske zbirke od 10 do 16. ure.

KINO
Ptuj: Ital. film »Na konici meča«.

MLADINSKA ORGANIZACIJA V MITT. Mladinska organizacija v Mariborski tekstilni tovarni je prišla v svoje vrste veliko večino tam zaposlene mladine. S pravilnimi prijemi pa je ustvarila tudi tako obliko dela, da je za mladino privlačna. Poleg politične skrbnosti in strokovne izgoje svojih članov. Ta mesec se bodo pričeli še posebni obvezni strokovni tečaji, v katerih si bo mladina pridobila potrebno teoretično in praktično znanje za dvig svoje kvalifikacije. To delo mladinske organizacije je v skladu s prizadevanjem vodstva podjetja za dvig strokovnosti in storilnosti. Počistilo je tudi mladini in mladinske v tovarni vezani na določene termine dopustov, se ne bodo mogli v večjem številu udeležiti republi-

PONOVA UVEDBA ZAKASNO UKINJENIH VLAKOV

Pričeni od 10. marca dalje vozijo zopet dnevno redno naslednji, zakasno ukinjeni potniški vlaki:

Vlak št.	Odhod iz začetne postaje	ob uri	Prihod v končno postajo	ob uri
7019 Pula	20.30		Zagreb glavni kolodv.	6.40
615 Ljubljana	9.00		Zagreb glavni kolodv.	13.30
620 Zagreb gl. kol.	17.47		Ljubljana	22.00
624 Zagreb gl. kol.	23.15		Zidani most	1.28
532 Zidani most	3.30		Ljubljana	5.20
832 Ljubljana	10.45		Postojna	12.36
M610 Ljubljana	9.50		Postojna	11.18
633 Postojna	7.20		Ljubljana	8.51
M409 Postojna	13.35		Ljubljana	14.57
M505/M506 Ljubljana	16.25		Maribor	19.03
M503/M504 Maribor	8.45		Ljubljana	10.33
516 Zidani most	10.54		Maribor	13.23
825 Maribor	8.20		Zidani most	11.00
832 Ljubljana	4.27		Kamnik mesto	5.38
8516 Ljubljana	11.00		Maribor	11.58
8511 Kamnik mesto	4.35		Ljubljana	5.20
8515 Kamnik mesto	7.47		Ljubljana	8.55
9014 Divača	12.10		Pula	15.39
8423/8434 Ljubljana	12.20		Kočevoje	18.18
M8415/M8416 Kočevoje	18.55		Maribor	20.53
M8411/M8412 Dobropole	16.10		Ljubljana	17.04
8336 Trebnje na Dol.	15.30		Sevnica	16.35
8335 Sevnica	12.00		Trebnje na Dol.	13.37
7713 Maribor	10.30		Cakovec	12.45
7718 Cakovec	19.05		Maribor	21.40
7834 Ormož	12.22		Murska Sobota	13.48
7837 Murska Sobota	18.02		Ormož	19.35

Vlek 9020 (Zagreb gl. kol.) — Ljubljana od 10. marca z vozno rednimi postanki. Postanki na vseh postajah in postajališčih niso zaradi zopetne uvedbe vlaka 620 več potrebni. Vlak 9019 vozi iz Pule prvič 11. marca. Vlak 624 vozi Zagreb gl. kol. prvič 9. marca.

Iz ZTP Ljubljana.

AVTOMOBILSKO POKRIVALO ZA KOLO
(Radkappe) od »Fiat 1400«, ki je bilo izgubljeno dne 7. marca na poti Zagreb—Celje, prosimo, da vrnete proti nagradi v Sekretariat Slovenskega poročevalca, Ljubljana, Tomšičeva 5.

UMRL JE MOJ DOBRI MOZ, OZIROMA OČE
FRANC AVŠIČ
KROJAŠKI MOJSTER V KOMENSKEGA ULICI
NA ZADNI FOTI GA BOMO SPREMILI V SOBOTO, DNE 10. MARCA 1956, OB 16. URI IZ JOZEFOVE KAPELICE NA ZALAH.
LJUBLJANA, DNE 8. MARCA 1956.
ZALUJOČI: ŽENA EVGENIJA, SIN FRANCI IN OSTALO SRODSTVO.

dr. JOZE KOVČIČ
Globoko žalujoci: žena Vida, sinova dr. Jože in Vital ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Cleveland, Mokronog, Martinja vas, 7. marca 1956.

Umrla nam je naša dobra mama in stara mama
JOSEPINA CENČIČ roj. BELŠAK
učiteljica v pokouju
Pogreb nepozabne bo v petek, dne 9. marca 1956, ob 15. uri ob domu na Vitavski poti 10, na mestno pokopališče v Ptuj.
Prosimo tihga sožalja.
Ptuj, 7. marca 1956.
Zalujoci: hčerka Tatjana por. Tomšič, sinova Milivoj in dr. Ljuba z družinoma.

Umrl je naš ljubi mož, oče, ded, brat in stric
LEOPOLD VARL
veterinar v pokouju
Pogreb našega dragega bo v petek, 9. marca 1956, ob 15.30 iz Andrejeve miriške vežice na pokopališču Zale. Ljubljana, 7. marca 1956.
Zalujoci: žena Kristina, sinova dr. Bojan z družino, Ing. Peter, brat Franc in ostalo sorodstvo.

Gradnja vodovodov na Goriškem

S seje gospodarskega sveta pri OLO v Gorici

Na zadnji seji gospodarskega sveta pri okrajnem ljudskem odboru v Gorici so odobrili investicijski načrt, ki ga je predložil občinski ljudski odbor v Kobarižu za gradnjo vodovodov v vaseh pod Matajurjem, in sicer za naselja Perati, Piki, Plohi, Avsa in Svino. Za Svino bi morali zgraditi poseben vodovod, medtem ko bi bil za ostala naselja dovolj samo eden.

Gradnja teh vodovodov je nujna, saj v naseljih občutno primanjkuje vode tako za ljudi, kakor tudi za živino. Stroški bi znašali okrog 12 milijonov, ker pa so ljudje pripravljene sodelovati pri težkih delih in s prevozi, bo gradnja znatno cenejša.

Na seji so odobrili investicijski program, tudi vinarski za drugi v Vipavi za ureditev sodobnega matičnjaka. Zadruga že ima zagotovljena sredstva v višini milijon dinarjev. Grajači pa so delo mehaničnega podjetja Agroservis v Sempetru, ki bolj slabo skrbi za popravila

kmetijskih strojev in traktorjev, čeprav je to njegova prvenstvena naloga. Dalje so razpravljali o trgovini z rastljinami. Takšne trgovine na Goriškem namreč še ni, zato morajo podjetja, ki rabijo rastljinami nabavljati sosednjega v Ljubljani. Prostorji za novo trgovino so že pripravljene. Kaže, da miče noče trgovati z rastljinami, zato bodo trgovskim podjetjem ponovno prikazali važnost te trgovine v okraju. Če kljub temu ne bo nobenega interesa, bo moralo prevzeti trgovino eno izmed večjih podjetij, ki rabi največ rastljinami. Vendar to ne bi bila najboljša rešitev.

Ob koncu so izvolili še posebno komisijo, ki naj bi preučevala droben blagovni obmenji promet in vso problematiko na tem področju. Komisija naj bi dajala predloge pristojnim organom. Razpravljali so tudi o nekaterih načelnih vprašanjih letošnjega okrajnega družbenega plana, o katerem pa bodo podrobneje razpravljali na prihodnji seji.

EDGAR WALLACE: SNET ZELENA
KAZAL JE S PRSTOM IN DRŽAL URO TAKO, DA JE SVETLOBA PISAVO ČIM BOLJ OSVETLILA. »Ta beseda pomeni »Nadaljevati«. Jutri jo bom sporočil vsem mojim glavnim agentom. Ti bodo to besedo brzojavno sporočili centralam, ki jih je na stotine. Do četrta zjutraj bodo velikanski predeli, na katerih še danes tako ponosno valovi zlata pšenica, črne puščave. V soboto bo doživel svet veliko katastrofo.«

»Toda zakaj imate tri besede?« je hripavo vprašala.

»Mi, Nemci, smo vedno pripravljani na vse. Ničesar ne prepustimo naključju. Saj nismo igralci. Delamo z največjo znanstveno natančnostjo. Druga beseda bo sporočila mojim agentom, naj ustavijo operacije, dokler se jim ne javim. Tretja beseda pomeni »Za letošnji načrt opustiti«. Delati moramo skupno z borzami. Morda se nam nudi poznejše boljše priložnost — pri tako velikanski zadevi je seveda potrebno, da dosežemo za naše delo najboljši uspeh.«

Zapr je pokrov ure, jo vtaknil v žep, ugasnil luč in se z vzdihom zadovoljstva naslonil na hrbet.

»Sedaj vidite, kako ste nevažni,« je rekel. »Lepa žena ste in mnogo moških bi se vas vedno navedno zazelelo. Zame ste samo ženska, navadno bitje, zabavna, lepa, izobražena, dasi včasih nekoliko lahkomišelnica ženska. Mnogo mojih moških rojakov ki ne mislijo tako kot jaz, bi vas vzelo. Jaz vas pa nameravam zapustiti, kakor hitro bo za to dovolj varno — razen...«

Nečesa se je domislil in nagrbaničil čelo.

»Razen —?« je ponovila in srce ji je kljub pogumu močno utripalo.

»Bridgers mi je govoril o vas, ta, ki Sofira.« Z glavo je pomignil na nejasne obrise šoferjevih ramen. »Bil je zvest tovariš —«

»Saj menda ne boste —?« je iztisnila.

»Zakaj pa ne?« je dejal hladno. »Jaz si vas ne želim; Bridgers meni, da ste lepi.«

»Je on tudi Hun?« je vprašala in on se je sunkoma obrnil k njej.

»Ce vas Bridgers želi, vas bo tudi imel,« je rekel trdo. Vedela je, da je storila napako. Ni imelo pomena ugovarjati mu, kajti doslej še ni zvedela od njega vsega, kar je želela vedeti.

»Mislim, da je vaš načrt strašen,« je rekla čez nekaj časa, »mislim načrt za uničenje pšenice, ne Bridgersa. Je pa zelo veličasten.«

Mož je bil sprejemljiv za laskanje, kajti zopet je postal prijazen.

»Je najčudovitejši načrt, kar jih je kdaj koli poznala znanost, najsičajnejši zločin.«

»Kako pa hočete sporočiti vaš tajnopis? Brzjaviti so v rokah vlade in mislim, da bi ga celo s tajno radijsko postajo s težavo spravili iz dežele.«

»Radio, bah!« je zaničljivo zaklical. »Nikdar ga nisem nameraval odposlati brzjaviti, žično ali brezžično. Imam mnogo zanesljivejšo pot, Fräulein, kakor boste videli.«

»Toda kako boste ušli vi?« je vprašala.

»Jaz bom zapustil Anglijo jutri, kmalu po zori,« je odgovoril samozavestno, »z letalom; letalo za dolge polete bo pristalo na mojem posestvu v Sussexu, z znaki angleške vlade — da, to letalo je že v Angliji, in tako bova jaz in Bridgers brez težav preletela vašo obalo.«

Zrl je skozi okno.

»Mislim, da je to Horsham,« je dejal, ko so smuknili mimo nekega trga. »To malo poslopje na levi je železniška postaja. Vsa hip boste zagledali signalne luči. Moje posestvo je približno pet milj dalje, ob Shoreham Roadu.«

Ko so vozili skozi staro mesto in navzgor po hribu, ki je vodil proti Shorehamu, je bil izredno dobe volje, in ko je

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

PRIPOMBA UREDNISTVU:
Prosimo bralce in naročnike, naj k vprašanjem prilagajo skupno in poštnino v znesku tri deset dinarjev (v znakah ali denarju) ter navedejo točne in polne naslove. Na vprašanja brez naslovov in ki jim navedeno ni priloženo ne odgovorjamo. Poopisi in naslovi naj bodo, ker bovidetni zapisnik poslan do pisani različno in čitljivo.

V. G. T.
Vprašanje: Stari ste 62 let in prejemate po pok. mogo družinski invalidnino v mesečnem znesku 1.200 din poleg tega pa imate še zemljišče, od katerega vam je predpisana temeljna dohodnina od kmetijskega v znesku 420 din. Zivite skupaj s svojo hčerko, ki je zaposlena. Ali imate kot njena mati pravico do zdravstvenega zavarovanja?

Odgovor: Po 2. čl. 1. odst. 13. člena zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev, če bi imeli kot mati zaposlene hčerke — zavarovanje pravico iz zdravstvenega zavarovanja le v primeru, če ste nezmožni za delo (kar se glede na to, ker ste stari nad 45 let, teje) in če nimate lastnih dohodkov, ki bi vam zadostali za preživljanje ter Vas zaradi tega hčerka preživlja, ker pa pravite, da imate predpisano temeljno dohodnino od kmetijskega v znesku 420 din, katerega Vas v celoti bratani, ker Vaše hčerke, ki je zaposlena, ni mogoče šteti za člana Vašega kmetijskega gospodarstva, in prejetna poleg tega še družinsko invalidnino v mesečnem znesku 1.200 din, se v smislu predpisa t. l. b. 5. člena uredb o izvajanju zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev ne more šteti, da imate lastnih dohodkov, ki zadostujejo za preživljanje. Po navedenem predpisu se namreč v primeru, če temeljna dohodna od kmetijskega ne presega 500 din letno in drugi dohodki (med katerimi je šteta družinski član nima dostojnih dohodkov za preživljanje, če seštevajo obeh kolektivnikov ne presega. V Vašem primeru pa ta kolektivnik presega 100 (20 deljono s 5 = 85 in 1.200 deljono s 40 = 30, to skupaj 115). Glede na to pa se šteje, da imate zadostne dohodke za preživljanje in Vas zato pravice iz zdravstvenega zavarovanja na podlagi za, posilivše oz. zdravstvenega zavarovanja Vaše hčere ne pripadajo.

K. O. S.
Vprašanje: Ste lastnik hiše, v kateri je eno veliko stanovanje (pet sob) eno manjše stanovanje (tisono) in trgovski lokal. Hiso ste zgradili za sebe in ste pred tudi trgovski lokal sami uporabljali, enostanovanjsko stanovanje pa je bilo namenjeno za hišnaka. Ali je glede na to, in ker hiša ni bila zgrajena z namenom, da bi pridobivali dohodke z oddajanjem stanovanja obeh lokalov, in njem, pravilno, da je bila vključena v stanovanjsko skupnost?

Odgovor: V smislu predpisa 14. čl. uredb o upravljanju stanovanjskih hiš je vsako hišo z več kot dvema večjima, oz. z več kot tremi manjšimi stanovanji, šteti kot najmanjšo in jo je vključiti v stanovanjsko skupnost. Pri tem se v hiši ki imajo poleg stanovanj tudi poslovne prostore, šteje za stanovanje tudi poslovni prostor. Glede na navedene predpise je bila Vaša stanovanjska hiša pravilno vključena v stanovanjsko skupnost.

»Slovenske Konjice«
Vprašanje: Delo dveh delavcev ki delata na istem stroju, je po učinski različno, ker je eden začetnik, drugi pa to delo opravlja nad 20 let in je bil svojčas obrtni mojster. Sedaj sta v podjetju oba pomočnika in prejemata enako plačo. Kako bi se odpravila ta nepravilnost?

Odgovor: V takih razmerah bi morala biti tarifa plačila plač določena v razponu in vsako od njiju se moralo pravilno nagradjevati urediti po normah, ko se delovni učinek na valnem delovnem mestu da meriti. Plačilo po normah bi moral v načelu predvideti že tarifni pravilnik, norme pa bi se določile s posebnim pravilnikom o normah.

Svetujemo, da predlagate takšno spremembo tarifnega pravilnika s predlogom na delavski svet ki naj ga podpre sindikalna organizacija. Po potrebi stavi obrazloženo predlog na spremembo tarifnega pravilnika tudi pri Sekretar-

Rupon
»Pravno posvetovalnica S. p. »Odgovori na vprašanja«

avto zavil z glavne ceste in se ustavil pred vrati velike stavbe, ga je bila sama vljudnost.

»To je vaša poslednja pustolovščina, Miss Crosswell, oziroma Mrs. Beale, kot bi vas verjetno moral imenovati,« je rekel prijazno, ko jo je potisnil pred sabo v neko sobo, kjer je bila pripravljena večerja za dve osebi. »Vidite, niso vas pričakovali, vendar boste jedli Bridgersovo večerjo. Čez dve uri bo svetlo, izpiti morate nekaj vina,« je dejal nedosledno.

Smehljaje je odkimala in on se je glasno zasmeljal, kakor da bi bil sum, ki je ležal v njeni odklonitvi, največja šala na svetu.

»Nein, nein, mala prijateljica,« je rekel, »ne bom vas zopet zdravil. Dnevi mojega zdravnikanovanja so minili.«

Pričakovala je bila, da bo posestvo naseljeno, toda najbrž so bili oni edini ljudje, ki so živel tu. Zdravnik je bil odklenil vrata sam in noben služabnik se ni prikazal, česar pa očitno tudi ni pričakoval. Šele pozneje je izvedela, da živita na posestvu dva služabnika, neki stari mož in njegova žena, ki prebivata v majhni kmečki hiši na posestvu in prihajata podnevi opravljati hišna dela ter pripravljat mrzlo večerjo za primer, če bi prišel njun gospodar.

Bridgers se ni prikazal. Očitno je ostal v avtomobilu. Okoli tretje ure zjutraj, ko so se pokazale na nebu prve proge nebesne sivine, se je van Heerden dvignil, da bi poiskal svojega pomočnika. Do takrat ni nehal govoriti o sebi, o svojem načrtu, o svoji veliki zaroti, o svojih težavah, ki jih je imel, ko je prosil za pomoč svoje vlado. Ko je bil že pri vratih, ga je zadržala z besedami:

»To me zelo zanima, toda še vedno mi niste povedali, kako nameravate odposlati svoje sporočilo.«

»To je zelo preprosto,« je rekel in ji pomignil, naj mu sledi.